

Lutgart Van den Broeck en Claudia Ghysbrecht bij de open archiefkasten. © Erik De Smet

Vrijwilligers inventariseren parochie-archief

Parochie in Sint-Niklaas beschikt over uitgegeven inventaris

- ▶ Parochie-archief vertelt ook de sociale geschiedenis van wijk of dorp
- ▶ Vrijwilligers zijn best in staat de zorg voor het archief te behartigen

Erik DE SMET

Als een van de weinige parochies in Vlaanderen beschikt Onze-Lieve-Vrouw in Sint-Niklaas over een uitgegeven inventaris van haar archief. Dat laatste vond trouwens een veilige thuishaven in het klooster van de zusters van Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie. Daar wachten Lutgart Van den Broeck en Claudia Ghysbrecht ons op. Het zijn dan ook vrijwilligers die de zorg voor het archief behartigen en jaren werkten aan de inventaris ervan.

Lutgart Van den Broeck: „De parochie zelf werd bij Koninklijk Besluit opgericht in 1841, de kerk werd ingewijd in 1844. Ze is dus helemaal niet zo oud, maar de wortels van de stichting van een tweede parochie in het centrum van Sint-Niklaas gaan terug tot de achttiende eeuw. Zodoende heet de Sint-Niklaasparochie de ‘oude’ en de onze de ‘nieuwe’ kerk, al werden er ondertussen nog parochies opgericht.”

Voor lezers die wel eens in het Waasland passeren, maar niet zo vertrouwd zijn met de stad Sint-Niklaas: op de toren van de Onze-Lieve-Vrouwekerk prijkt geen kruis, maar een reusachtige vergulde lielevrouw. „Een wens van de toenmalige pastoor”, leggen de twee dames uit. „Alleen in Frankrijk zijn nog dergelijke kerken te vinden. De onze is geïnspireerd op de Notre-Dame de la Garde in Marseille!”

De negentiende-eeuwse geschiedenis van de parochie Onze-Lieve-Vrouw staat goeddeels in het teken van de industrialisering van Sint-Niklaas en de sociale gevolgen daarvan. Meerdere voor-

aanstaande families drukten hun stempel op het parochielevens van toen, en steunden ook de prachtige versieringen in neostijl.

Lutgart Van den Broeck: „Tege-lijk was het de tijd van de bewustwording van de arbeiders. Dat verhaal is heel goed te lezen in de archiefstukken. Zo organiseerde de parochie zondagsscholen voor kinderen én mannen, waar ze ook leerden lezen en schrijven. Pastoor De Meerleer stichtte apostelhuizen, waar behoeftige oudere echtparen konden blijven samenleven. Voordien werden ze van elkaar gescheiden. Een heel stuk van de sociale geschiedenis van deze regio is dus terug te vinden in ons parochie-archief.”

„Je hebt gedrevenheid nodig, en de bereidheid zelf veel te willen leren”

Heel wat archieven van parochies hebben niet het geluk dergelijke zorg te krijgen. Vaak volstaat een volgestouwd kast. De uitbouw van het archief van deze parochie gebeurde wetenschappelijk verantwoord, maar ook door vrijwilligers.

„Toen de parochie in 1994 anderhalve eeuw bestond, was er de wens een mooi boek uit te geven”, vertelt Lutgart Van den Broeck. „Er bestond echter geen geordend archief. Met enkelen knoopen we toen gesprekken aan met de stadsarchivaris en we togen aan het werk. De stadsarchivaris gaf ons veel nuttige tips en begeleidde ons. Dat was onze eerste les: je moet je laten begeleiden.”

Een archief omvat het roerende erfgoed van de parochie. Beide dames tonen de kern van de inventaris: de opsplitsing in afdelingen. Een archief ordenen is immers veel meer dan alle boeken, documenten en registers zomaar netjes in een kast plaatsen. De archivaris moet ook weten waarover zijn archief gaat.

In 1998 kwamen er diocesane richtlijnen voor het beheer van de archieven van kerkfabrieken en parochies. De eerste zorg van de beheerders van een parochie-archief is dan ook die van de parochieregisters. Daarin staan de doopsels, huwelijken, vormsels en nog veel meer genoteerd. Dat is de schatkamer waar heemkundigen en familievorsers in kunnen wegdromen.

Verder ontdekken wij in dit archief materiaal over broederschappen, patronaten en de Sint-Vincentiusgroepen, de kernen waarrond in de negentiende en de vroege twintigste eeuw het godsdienstige leven werd uitgebouwd. Of er ook meer luimige weetjes te rapen zijn? Beide dames denken spontaan aan de menu's ter gelegenheid van inhuldigingen: „Wat ze toen allemaal verorberden! En vrouwen mochten niet mee aan tafel, maar wel rondgaan voor het geschenk!”

Vijftien jaar is aan de inventaris gewerkt, eerst met z'n drieën, thans met een ploeg van vier vrijwilligers. Lutgart Van den Broeck: „Aan hen die er misschien aan denken om ook in hun parochie met vrijwilligers hun archief aan te pakken zeg ik: het is best te doen. Je hebt wel veel gedrevenheid nodig en de bereidheid om zelf ook veel te leren. En ja, zonder hulp hadden wij het nooit klaargespeeld.”

Advertentie

GOEDKOOPST in zijn assortiment

Everyday voorgebakken frieten bintje 2 kg

€ 1,10
€ 0,55/kg

colruyt
laagste prijzen

Benedictus XVI viert dubbele verjaardag

De paus vierde op 16 april zijn 82ste verjaardag en op 19 april de vierde verjaardag van zijn verkiezing tot paus. Bij deze gelegenheid ging kardinaal Danneels in concelebratie met mgr. Rauber, de apostolisch nuntius in België, en mgr. Dupuy, apostolisch nuntius bij de Europese Unie, voor in eucharistieviering in de Sint-Michiels- en Sint-Goedelekathe-draal in Brussel. (IVH)

Luikse bisschop bemoedigt ontslagen personeel

Mgr. Aloys Jousten, de bisschop van Luik, steekt de werknemers van staalgigant ArcelorMittal, die ontslagen worden wegens de crisis, een hart onder de riem. „Uw ontredde, uw vragen en uw angst voor wat u te wachten staat, zijn ook de mijne”, schrijft de bisschop in een brief. Mgr. Jousten vreest dat de nasleep van deze ontslagen nog lang voelbaar zal zijn in de hele Luikse regio. Tegelijk meent hij dat het dringend tijd is om het recht op werk en welzijn in praktijk voor iedereen waar te maken. „Dat vereist keuzes maken evenals de promotie van een meer duurzame en minder op materiële goederen gerichte ontwikkeling.” (IVH)

Nieuwe voorzitter Raad voor de Gezondheid

De paus benoemde de Poolse bisschop van Radom, mgr. Zygmunt Zimowski, tot voorzitter van de Pauselijke Raad voor de Gezondheid. Mgr. Zimowski volgt de Mexicaanse kardinaal Javier Lozano Barragán op die ontslag nam. Zimowski is een oude bekende van de paus. Hij was ruim twintig jaar verbonden aan de Congregatie voor de Geloofsleer en werkte nauw samen met Benedictus XVI, indertijd nog kar-

dinaal Ratzinger, aan de *Nieuwe Catechismus van de Katholieke Kerk*. (IVH)

Wissel in Hongkong

Bisschop coadjutor Tong Hon (68) wordt de nieuwe aartsbisschop van Hongkong. Hij volgt kardinaal Joseph Zen Ze-kiun (77), die met pensioen mag. Terwijl mgr. Zen Ze-kiun een voorvechter is van de mensenrechten die meermaals openlijk kritiek leverde op het beleid van China, staat zijn opvolger bekend als iemand die verzoening nastreeft met de Chinese overheid en de banden tussen Peking en het Vaticaan wil aanhalen. (IVH)

Nieuwe aartsbisschop in Toledo

De paus benoemde mgr. Braulio Rodríguez Plaza, aartsbisschop van Valladolid, tot aartsbisschop van Toledo en primaat van de katholieke Kerk in Spanje. De gewezen bisschop van Osma-Soria en Salamanca staat bekend als behoudend en als criticus van de socialistische regering in Madrid. Mgr. Rodríguez Plaza volgt kardinaal Antonio Cañizares Llovera op die eind vorig jaar benoemd werd tot president van de Pauselijke Congregatie voor de Liturgie en de Sacramenten. (IVH)

Grieks-katholieken willen samen Pasen vieren

Mgr. Francesco Papamanolis, voorzitter van de Griekse katholieke bisschoppen, hoopt dat katholieken en orthodoxen weldra wereldwijd samen Pasen kunnen vieren. Nu viert de Grieks-katholieke Kerk, die behoort tot de oosterse katholieke Kerken, Pasen samen met de Grieks-orthodoxen, dit jaar een week nadat katholieken, protestanten en anglicanen 'hun' Pasen vierden. „Het doet immers pijn dat wij Pasen niet samen met Rome kunnen vieren”, zegt de bisschop. (IVH)

Advertentie

meer info: 056 35 85 85

Onze traplift ...
... Uw comfort

Comfortlift coopman

NV Coopman Liften
Heirweg 123 | B-8520 Kuurne
T 056 35 85 85 | F 056 35 58 65
comfortlift@coopman.be | www.coopman.be

stuur ons deze bon voor meer inlichtingen

NAAM _____

STRAAT - NR. _____

POSTNR. - GEMEENTE _____ TEL. _____

V01.0109